

Több mint félmillió úttörő és kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetségének Országos Elnöksége a megyei statisztikai jelentések alapján megállapította, hogy országsszerte 625 000 úttörő és kisdobos tevékenykedik.

A megyei jelentések szerint országsszerte 4980 úttörőcsapat működik. Az idén 237 új csapat kezdte meg tevékenységét. A kisdobosok létszáma elérte a 239 ezret.

A vendéglátóipari dolgozók öröme

ebben esztendőben az országban sok helyen az éttermek, eszpresszók új típusú pénztárgépeket, a vendéglátóipari vállalatok központjai pedig könyvelő automatákat kaptak.

Az eddigieknél még tökéletesebb számlázóberendezéseket, úgynevezett »pincérgépeket« kap a vendéglátóipar. Még a nyáron szerződést kötöttek a szovjet iparral, hogy az év végéig több száz ilyen gépet szállítanak hazánknak.

Szegeden gyártják jövőre a Yestort

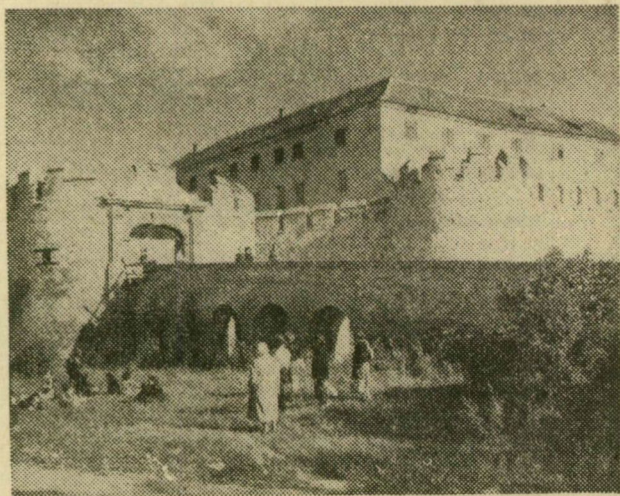
Már néhány hónapja tapasztalhatják a háziasszonyok, hogy a közkedvelt Yestor leveskocka nem mindig kapható az üzletekben. A Yestort a Budapesti Szalámigyár készíti, mintegy mellékgyártmányként és nincs is kellő kapacitása ahhoz, hogy folyamatosan elláthassa a szükségletet. A lefolytatott tárgyalások értelmében jövőre a Szegedi Konzervgyár átveszi a Yestor kocka gyártását. Előreláthatóan a második negyedévben kerül sor a gépek szállítására és felszerelésre, a harmadik negyedévben pedig a Konzervgyár új, Ilona utcai telepén már teljes kapacitással megkezdik a közkedvelt ételkészítő gyártását.

Szó van arról is, hogy a Yestor kocka gyártásának bevezetésével párhuzamosan a Konzervgyár az üdítőitalkészítést átadja az Anna Gyógy- és Szikvízüzemnek.

Lakásajtoló gép

A Taskenti Építéstudományi Intézet munkatársai eredeti konstrukciójú lakóház »sajtoló« gépet szerkesztettek. Ez az óriás »sajtoló« külsőleg egyenességű tokra emlékeztet. A tok belsejében valamivel kisebb méretű dugattyú mozog. A dugattyú és a tok falai közti hézagokat betonnal töltik ki. A hézagok kétszobás lakás mintáját adják. Mihelyt megköt a beton, a dugattyút kihúzzák, a tokot szétnyitják és kész a lakás.

A SIKLÓSI VÁRBAN

A siklói vár, az ország egyik közelmúltban helyreállított történelmi nevezetességű műemlékét, számos turista látogatja. Az őszi idényben az ország minden tájáról érkeznek ide diákok tanulmányi kirándulásra.

Összekötötték a Szeged és Szabadka közötti villamos távvezetékét

Mint ismeretes, már korábban magyar-jugoszláv együttműködés jött létre a Szeged-Szabadka közötti villamos távvezeték építésére, illetve a megegyezés szerinti kölcsönös áramszolgáltatásra. Ennek alapján most elkészült a 120 000 voltos távvezeték.

Az Országos Villamos-távvezeték Vállalat dolgozói a november 30-i határidő előtt elkészítették a fontos távvezeték 24 kilométeres magyar szakaszát. Szegedtől a határig összesen 86 darab, 30 méter magas, egyenként több mint három tonna súlyú, vasszerkezetű tartóoszlopot állítottak fel. Ezekre kerültek a nagyfeszültségű áramot vivő vezetékek.

Csütörtökön Röske közelében, a határon, a két ország szakembereinek jelenlétében összekötötték a távvezeték jugoszláv és magyar szakaszát. November 26-án 0 órától fut először végig a

120 000 volt feszültségű áram az új vezetékeken. Az illetékesek ezúton is felhívják a környékbeli, elsősorban a domaszéki, kiskundorozsmai, röszei lakosság figyelmét, hogy az emített időponttól kezdve tanúsítson fokozott óvatosságot, nehogy véletlenül gyermek, vagy akár felnőtt is a tartókon keresztül a vezetékek közelébe kerüljön, vagy megérintse azokat.

A Jugoszláviából érkező áram egyébként a szegedi állomáson keresztül jut el a hazai országos villamos-hálózatba, Kecskemét felé, vagy a nemrég elkészült távvezeték Békéscsaba felé. A kooperáció alapján, szükség szerint innen adnak áramot a szomszédos állam részére.

Az elkészült távvezeték felülvizsgálása és kipróbálása után hivatalosan a jövő héten adják át rendeltetésnek.

(D. B.)

További szép feladatok várnak

A KISZ szegedi értekezletének határozata

A KISZ szegedi küldöttértekezlete — amint arról lapunkban részletesen beszámoltunk — felmérte a város KISZ-alapszervezeteinek munkáját, s meghatározta a további feladatokat a szocialista építés segítése. A küldöttértekezlet beható vita után a város egész ifjúságának érdekében határozatot hozott a tennivalókra.

Az ifjúság eszmei nevelése

A határozat, — amelyet kivonatban ismertünk — első részében az ifjúság eszmei, politikai nevelésével foglalkozik. Megállapítja, hogy nőtt az ifjúság öntudata. Az eszmei, politikai nevelésben elért kedvező eredmények mellett azonban még mindig jelentős azoknak a fiataloknak a száma, akik nem vesznek részt rendszeres politikai oktatásban, vagy nem hallgatnak rendszeresen ismeretterjesztő előadásokat. Még sok fiatal megtevésezték a burzsoáz eszmék maradványait, a nacionalizmus, az antiszemitizmus, az idealista világnézet, a kispolgári önzés és karrierizmus. Ezért a következő időkből évről évre növelni kell az oktatásban résztvevők számát. A KISZ-en kívüli fiatalok nagy tömegeinek ideológiai nevelésére fokozottabban fel kell használni az ifjúsági akadémiákat, a kérdezz-felelek esteket, a munkásmozgalmi veteránokkal való találkozással stb.

Az idealista, vallásos világnézetnek még van talaja a fiatalok között. Ezért az eddignél fokozottabban foglalkozunk az idealista, vallásos világnézetű fiatalok táptintatos felvilágosításával. Segítsék egyetemi és középiskolai, valamint üzemi

KISZ alapszervezeteink, hogy minél több ateista kör alakuljon.

Teendők a termelésben

A határozat további része megállapítja, hogy a város fiataljai jól megállták a helyüket a termelésben, a társadalmi munkatevékenységben. A hamarosan megkezdődő második öt éves termelési szép és jelentős feladatok ad a fiataloknak is. Ezért KISZ-szervezeteink fokozzák tovább az ifjúság munkalendületét, alkotókedvét.

Második öt éves tervünk célkitűzéseit magasabb képzettségű munkások, értelmiségiek tudják végrehajtani. Ezért fontos feladatunk segíteni, hogy minél több fiatal legyen részt szaktanfolyamokon, s olvassák a műszaki irodalmat. Vonjunk be több fiatal a szakma ifjú mestere mozgalomba. Az ipari tanuló intézetekben teremtsük meg a szakma kiváló tanulója mozgalma. Segítsék KISZ-alapszervezeteink, hogy minél több ifjúsági munkás tanuljon a dolgozók esti iskoláján; hogy minél többen vegyenek részt szakmájuknak megfelelő közép- és középfokú oktatásban.

A termelékenység növeléséért tevékenykedjenek a KISZ alapszervezetek az újítómozgalom fellendítéséért, a jobb technológiáért, a munkaidő kihasználásáért, az új gépek gyors munkába állításáért. Hozzunk létre ifjúsági újító-, ésszerűsítő-brigádokat, keressük meg a fiatalok között a munkamódszer-átadást.

Védnökség

A KISZ szegedi bizottsága védnökséget vállal a városi lakóházépítések felett. A határozat felhívja az építőiparban és a tervező irodákban dolgozó ifjú kommunistákat, fiatalokat, hogy hozzanak létre és alkalmazzanak olyan új módszereket, amelyek elősegítik az építkezések költségeinek csökkentését. Segítsék az építőiparban, a tervező irodákban dolgozó fiatalok a lakóházak határidő előtti felépítését. Teremtsek szoros munkakapcsolatot a tervezőirodákban és az építővállalatoknál dolgozó ifjúkommunisták.

Az építőipari vállalat ifjúkommunistái, fiataljai vállalták, hogy ifjúsági brigádba tömörülnek és két lakóházat felépítenek. A KISZ szegedi bizottsága védnökséget vállal a hatyrtastelepi vízátemelő és a csatornahálózat építésében. 1961-től biztosítja, hogy a nyári szünidő alatt az egyetemista és középiskolás tanulók közül kétezren dolgozzanak a csatorna építésében.

Kulturális kérdések

Felhívja a határozat a KISZ alapszervezetek figyel-

A demokrácia néhány kérdése a termelőszövetkezetekben

Okos dolog lenne, ha a ráérő téli esteiken minden faluban rendeznének néhány előadást, vitát a szövetkezeti demokrácia kérdéseiről, melynek lényegét a mintaalapszabályzat, a tsz-ek belső, házi törvénye is rögzíti. Ugyanis kevés az, ha az elnök és a vezetőségi tagok jól tudják kötelességeiket és ismerik jogaikat. Bár azt sem állíthatjuk, hogy ma már mindenütt így van.

Szükség van e vitákra azért is, mert a falusi, tanyai parasztemberekben nemzedékről nemzedékre szállt a tudat, hogy a »mezsgém sővényén túl már semmi sem az enyém«. Az »egyik ember a másiknak farkasa« életfelfogás mélyen beleitta magát a falusi ember lelkébe a szegedi járásban is. Időre van szükség, míg énjükké válik: minden ember annyit ér, amennyit

a munkája, s a kicsi »enyém« szemben felmagasztosult előttük a »nagy és ez mind a miénk« fogalma.

A szövetkezeti demokrácia alapkövetelménye, hogy a vezetők meghallgassák az egyes emberek javaslatát és a dolog komolyságához mérten mérlegeljék azt. Ezzel senki sem tesz szívességet, csupán kötelességét teljesíti. Ugyanakkor kifejezi megbecsülését az iránt, aki behozta földjét, jószágát a közösbe, hogy egyesült erővel messzebb jusson a boldogulás útján.

A sándorfalvi Rózsa Ferenc Tsz-ben többször is hallottuk egyszerű dolgozó emberektől ezt a fület, önérzetet sértő, ugyanakkor igaztalan mondat: »állami béresek vagyunk«. Amikor e megállapítás magját kutattuk, kiderült, hogy itt bizony bajok vannak a szövetkezeti demokrácia körül. Pataki Sándor elvtárs, az elnök — aki egyébként jó gazda — sokféle elfogultságára hivatkozva nem szívesen tartózkodik az emberek között. A közgyűléseket csak helyi-közzel tartják meg, s az már csak formáság kérdése szerintük, hogy egy-egy közgyűlés határozatképes-e, vagy sem. Érthető tehát, ha ezek után jó néhány szövetkezeti gazda megbántva, sőt becsapva érzi itt magát.

Sok szövetkezeti gazda veti fel még manapság: hogyan lehetnének mi a közös táblák teljes rangú gazdái, amikor az állam lépten-nyomon beleszól ügyeinkbe. A bankban egyszerűen kell tartani pénzünket, különböző alapokra fizetjük be, s az egyik keretből csak kivétel esetekben tehetjük át a pénzt a másikra. A tervezésnél beleszólnak abba, hogy lehetőleg mennyi gabonát vessünk, mennyi paprikát ültessünk és mennyi legyen a hízott sertés, meg a baromfi, hogyan alakuljon a tehénállomány. Mindezt azért vetik fel így, mert nem ismerik a tanács és a szövetkezet szerepét. A tanácsok csak javaslatot tesznek a termelési terv elkészítéséhez, a tervet végérvényben a tsz közgyűlése hagyja jóvá. Ez nem ellentét a szövetkezeti demokráciával és semmit sem vitat el abból, hogy a szövetkezeti gazdák földjeik, ingóságai kizárólagos tulajdonosai. Az állam e segítséggel óvja meg a szövetkezeteket attól, hogy egy-egy terményfeleségből többet, vagy kevesebbet állítsanak elő, mint amennyire előreláthatóan a fogyasztásnak szüksége van.

A múlt rendszer gazdasági viszonyai között a kisemberek sűrűn eresztőjét könnyelven így hívták: »árok kereskedő«. A kapitalizmus viszonyai között a termelő ma is csak a piacon, a kereskedőnél, a termelési folyamat befejeztével tudja meg, hogy hasznos munkát végzett-e, vagy sem. Emlékezzünk még, a felszabadulást követő negyvenes években nagyon sok Szeged környéki egyéni gazda is szállított paradicsomot, káposztát és gyümölcsöt az »árok kereskedőnek«. Meg kellett semmisíteni a felesleges, eladatlan termést, mert a piacok képtelenek voltak felvenni azt, míg a következő esztendőben ugyanezek hiánycikként jelentkeztek. Ennek a rapródius termelésnek vette elejét kormányunk a termelési szerződéses rendszerének bevezetésével és azzal, hogy a termelőszövetkezeteknek megyei, járási keretszámok alapján az állami szövetkezetek javaslójak, miből mennyit termeljenek. Tehát amikor az állam »beleszól« a tsz belső életébe, csupán a törvényi, hogy a tagság teljes egyfűrtésével összeegyeztet-

jük a népgazdaság és a közösség érdekeit.

A Szeged vidéki tsz-ekben ma még a szövetkezeti demokrácia sok fonákságával találkozhatunk. Ilyen például az, amit »túláságosan nagy demokrácia« néven emlegetnek sokan. Az elnököknek és más szövetkezeti vezetőknek gazdátarsaikkal szemben vállalt mulasztáttalan kötelességük, hogy érve-nyert szerezzenek a közgyűlés határozatainak, e célból utasítanak, ha úgy tetszik, parancsolnak is. Az ügyői Új Élet Tsz-ben például gyakori eset, hogy egyes gazdák, akik maguk is megszárazzák a kérdéses feladatot végrehajtását, másnap, amikor a vezetőség éppen őket utasítja a munka elvégzésére, vonakodnak azt végrehajtani, mondván, hogy nekik bizony senki se parancsoljon. Az ilyen esetekben a kommunisták, a pártszervezetek dolga elsősorban, hogy megtárgyalják ezeket a fegyelmi vétségeket, s teremtsenek olyan légkört, amely nem tűri meg a szövetkezeti demokrácia egyoldalú értelmezését.

A röszei Petőfi, a baksi Új Élet, a tiszasszigi Rákóczi és a szőregi Aranykálás Termelőszövetkezetek gyakorlata mutatja legjobban: az elnökök, s a többi választott vezetők becsületes szándékuk ellenére sem tudnak tökéletes munkát végezni, ha a határozatok meghozatalán túl nem nyújt ehhez megfelelő segítséget az egész gazdaközösség. A tiszasszigi Rákóczi Tsz-ben az utóbbi közgyűlésen többek között új vezetőségi tag megválasztása szerepelt napirenden. Ehhez okvetlen szükséges, hogy a tagság nagy többsége ott legyen a közgyűlésen és érvényesítse akarát. Erről a közgyűlésről azonban sokan távol maradtak, s végül határozatképtelen közgyűlés döntött, ki kerüljön a vezetőségbe. Ez esetben nemcsak az elnök, hanem a tagság is súlyosan vétett a szövetkezeti demokrácia ellen.

Ma még a legtöbb helyen csupán papíron működnek a fegyelmi bizottságok. A választott bizottsági tagok gyakran népszerűtlen feladatnak tekintik azt, hogy foglalkozzanak különböző fegyelmi ügyekkel, s javaslatot tegyenek felelősre vonásra, illetve megbüntetésre. Ehelyett a »ma ő, holnap úgy lehet én, jobb hát, ha nem szólok« türelmetlen elv uralkodik. Az ilyen termelőszövetkezet aztán valóságos melegágya a sorozatos mulasztásoknak.

Összefoglalóként azonban mégis elmondhatjuk: az új paraszti együttélés kialakításában a fogyatékoságok ellenére is nagyszerű eredményeink vannak. Erre ugyancsak sok szép példát hozhatunk fel, többek között a mihályteleki Új Élet, a baktói Felszabadulás Tsz, vagy éppen az újszegedi Rózsa Ferenc Tsz-ek életéből. Ezekben a közösségekben a gazdák legteljesebb megbecsülése övezi a vezetőséget, mert a vezetőség maga is éberen vigyáz arra, hogy véletlenül se csorbítsa a gazdák jogait. Minden új döntés, javaslat meghozatala előtt igénylik az emberek véleményét, s ez a természetben is nagy erővel bír.

Ismert, jó közmondás: amilyen az ember, olyan a portája. Ahol a szocialista együttélés törvényeit tiszteletben tartják, az emberek elégedettek, gyorsan növekedhetnek a termésátlagok, nincs elmaradás a munkában, s a legmerészebb feladatok elvégzésére is bátran vállalkozhatnak. Ezért fontos, hogy napi százfélé munkánk mellett is újra és újra sokat beszéljünk a szövetkezeti demokrácia kérdéseiről.

Csepí József